

Sygn. akt. V C 982/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 czerwca 2017 r.

Sąd Rejonowy Poznań - Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Ewa Nerga Kujawa

Protokolant: Natalia Muszyńska

po rozpoznaniu w dniu 26 maja 2017 r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa **E. B. i A. B. (1)**

przeciwko Powszechnemu Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych S.A. w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego na rzecz powodów solidarnie kwotę 754,25 zł (siedemset pięćdziesiąt cztery 25/100) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 25.09.2015.r do dnia zapłaty,

II. oddala powództwo w pozostałej części,

III. koszty procesu stosunkowo rozdziela między stronami, obciążając nimi powoda w 53 %,

a pozwanego w 47% i z tego tytułu zasądza od powodów solidarnie na rzecz pozwanego kwotę 70,95 zł (siedemdziesiąt złotych 95/100),

IV. postanawia zwrócić stronom z uiszczonych zaliczek kwoty:

1. 189,68zł na rzecz powodów,
2. 236,13zł na rzecz pozwanego.

/-/ SSR Ewa Nerga Kujawa

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 3/10/16 (data nadania) E. i A. B. (2) domagali się od pozwanego (...) S.A. w W. zapłaty kwoty 1617, 25 zł tytułem odszkodowania za naprawę szkody z polisy OC sprawcy ubezpieczonego u pozwanego, wskazując że poszkodowany M. R. dokonał cesji swoich uprawnień z tego tytułu na rzecz powoda. Dochodzona kwota obejmuje świadczenia, jakie zdaniem powodów są konieczne do pełnego wyrównania szkody i dotyczy uzupełniającego, wobec już dokonanej przez pozwanego wypłaty, odszkodowania :

- z tytułu najmu pojazdu zastępczego
- z tytułu kosztów parkingu na czas naprawy

- z tytułu holowania

a ponadto z tytułu zwrotu kosztów przygotowania pojazdu do oględzin, niepokrytego przez ubezpieczyciela w żadnej części.

W odpowiedzi na pozew (k. 44-48) ubezpieczyciel całkowicie nie zgodził z żądaniem pozwu argumentując, że szkoda została wyrównana, a żądania powodów ją przekraczają i są wygórowane.

Sąd ustalił, co następuje:

Niesporne między stronami pozostawało, że w dniu 6/8/2015r. miał miejsce wypadek komunikacyjny, w wyniku którego pojazd marki F. (...), należący do M. R. uległ uszkodzeniu w stopniu uzasadniającym przyjęcie szkody całkowitej. Sprawca zdarzenia był ubezpieczony u pozwanego w zakresie polisy OC posiadaczy pojazdów mechanicznych.

Ponadto niesporne było, że w tym samym dniu poszkodowany zawarł z powodami umowę cesji swojej wierzytelności związanej z likwidacją szkody. Powodowie prowadzą działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej, trudniąc się zawodowo kompleksową likwidacją szkód komunikacyjnych. Pozwany został zawiadomiony o umowie cesji.

Po zdarzeniu pojazd poszkodowanego nie nadawał się do dalszej jazdy i został odholowany na platformie przez firmę powodów do miejsca, gdzie znajduje się ich warsztat i parking.

Z tego tytułu powód wystawił fakturę VAT z dnia 19/9/2015r. na kwotę 492 zł (400zł netto). Pozwany przed procesem wypłacił z tego tytułu kwotę 338,25 zł

Przyjęta do faktury stawka za holowanie uszkodzonego pojazdu nie odbiega od średnich stawek stosowanych przez inne firmy na terenie Miasta P. i okolic, które w przedmiotowym okresie mieściły się między kwotami 150 zł netto - 490 zł netto.

Faktura k. 28 , opinia biegłego uzupełniająca - k. 112

Oględziny pojazdu na potrzeby postępowania likwidacyjnego w odbyły się w miejscu działalności powodów i wystawili oni w związku z tym fakturę na kwotę 200zł brutto tytułem przygotowania pojazdu. Ubezpieczyciel odmówił rekompensaty tego kosztu.

Faktura - k. 27

Poszkodowany przez okres 26 dni, począwszy od dnia zdarzenia, wynajmował od powodów samochód zastępczy marki F. (...), za co powodowie wystawili fakturę VAT na kwotę 3837,60zł brutto, czyli wg stawki 120 zł netto (147,60 zł brutto) dziennie. Stawki stosowane przez innych przedsiębiorców działających na terenie Miasta P. w przedmiotowym okresie za najem pojazdu tej klasy mieściły się między kwotami 75 zł - 119 zł brutto. Poszkodowany oświadczył pisemnie ubezpieczycielowi o potrzebie korzystania pojazdu zastępczego.

Pozwany przed procesem wypłacił z tego tytułu 3198 zł.

Umowa k. 14-20, faktura k. 21, opinia biegłego j. 78-79 i 112 , pismo poszkodowanego k. 22.

Pozwany wydał decyzję co do sposobu likwidacji szkody w dniu 24/08/2015r. i w tym dniu wypłacił kwotę, w swojej ocenie - bezsporną.

W ciągu 7 następujących dni nastąpiło zagospodarowanie wraku, a poszkodowany zdał pojazd zastępczy w dniu 31/8/2015r. Do tej daty wrak był parkowany na terenie firmy powodów, którzy wystawili z tego tytułu fakturę na kwotę 959,40zł brutto (36,90 zł brutto za dzień). Koszt parkowania uszkodzonego pojazdu na terenie Miasta P. w

przedmiotowym okresie mieścił się w zakresach ofert od 15 zł do 36 zł brutto. W dniu 21/10/2015r. pozwany dopłacił za parkowanie odszkodowanie w kwocie 520 zł.

Decyzja pozwanego k. 12

Powyzsze ustalenia, w zasadzie bezsporne a jednocześnie istotne dla rozstrzygnięcia w rozumieniu art. 227 kpc, Sąd poczynił na podstawie dokumentów prywatnych przedłożonych przez obie strony, ponieważ nie były kwestionowane przez żadną ze stron i nie budziły wątpliwości również Sądu. Strony nie wniosły o przeprowadzenie dowodów osobowych, natomiast obie domagały się opiniowania przez biegłego.

Sąd przeprowadził zatem dowód z opinii biegłego z dziedziny motoryzacji A. D. (teza - k. 65, opinia - k. 75-81, uzupełnienie - k. 110-112). Strona powodowa częściowo kwestionowała opinię (pismo k 96 i 121). Zdaniem Sądu biegły rzetelnie wykonał polecenie sądu i zbadał rynek w zakresie cen za usługi parkowania, holowania i najmu aut wyliczając średnie stawki. Co istotne, z konieczności arytmetycznej, wyliczenie średnie wynika z elementów składowych wyższych i niższych. Należy podkreślić, że przedmiotem szacunku biegłego, a także oceny sądu było zjawisko ze strefy wolnego rynku, nie zaś rzecz dająca się zmierzyć według sztywnych norm. W warunkach gospodarki wolnorynkowej nie istnieją oczywiście ceny maksymalne, stąd w takich przypadkach opinia biegłego ma nie tyle wyznaczyć nominalnie cenę, ile zbadać czy zastosowana w konkretnym przypadku jest adekwatna na tle danego rynku , czy może być uznana za ekwiwalentną, czy nie jest rażąco wygórowana. W taki też sposób Sąd oparł się na opinii biegłego weryfikując zasadność roszczenia poddanego pod osąd. Sąd podziela przy tym uwagi biegłego co do niemożności analizy rynku tzw. najmu bezgotówkowego w taki sam sposób, jak można zbadać oferty ogólnie dostępne na rynku. Wynika to z indywidualizacji negocjowanych warunków w przypadku najmu w ramach kompleksowych likwidacji szkód. Obiektywnym miernikiem pozostaje jednak oferta ogólnodostępna- taka, z jakiej mogłby skorzystać poszkodowany gdyby nie zdecydował się na cesję wiarytelności. Poza tym przyjęcie wniosku przeciwnego prowadziłoby do dochodzenia przez przedsiębiorców rzekomych szkód, których wysokość sami generują, o czym jeszcze niżej.

Sąd zważył co do prawa:

Bezsporna była legitymacja procesowa obu stron - powodowie wywodzili ją z umowy cesji wiarytelności do dochodzenia odszkodowania za szkodę wyrządzoną przez sprawcę posiadającego obligatoryjną polisę w (...), co z kolei uzasadniało bierną legitymację procesową pozwanego (na podstawie art. 822 § 1 k.c. w zw. z art. 435 kc w zw. z art. 436 § 1 k.c. i art. 34 oraz 35 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych. Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. nr 124, poz. 1152 ze zm.).

Odnośnie zaś wysokości szkody, Sąd wstępnie zauważa, za utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, że dla ustalenia pojęcia szkody ubezpieczeniowej należy sięgać do odpowiednich ogólnych zasad prawa cywilnego, czyli według reguł wskazanych w art. 361 i 363 k.c. Ustawodawca nie zdefiniował tam jednak pojęcia szkody, które uzupełnia doktryna. Przeważa stanowisko, że szkoda majątkowa to różnica między stanem majątkowym poszkodowanego, który powstał po nastąpieniu zdarzenia powodującego uszczerbek, a stanem jaki by istniał, gdyby to zdarzenie nie nastąpiło. Pojęcie to było przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego, który stwierdził, że szkodą jest uszczerbek w prawnie chronionych dobrach majątkowych, wyrażający się w różnicy między stanem tych dóbr. jaki istniał i jaki następnie mógłby istnieć w ramach normalnej kolei rzeczy, a stanem, jaki powstał na skutek zdarzenia wywołującego zmianę polegającą na uszczupieniu aktywów lub zwiększeniu pasywów, podkreślając, że w takim rozumieniu szkodę ujmuje przepis art. 361 § 1 k.c. Przepis ten wprowadza zasadę pełnego odszkodowania, ale jednocześnie należy z niego wyprowadzać zakaz przyznawania odszkodowania przewyższającego wysokość faktycznie poniesionej szkody. Tym bardziej, że zgodnie z art. 824 § 1 k.c., o ile nie umówiono się inaczej, suma pieniężna wypłacona przez ubezpieczyciela z tytułu ubezpieczenia nie może być wyższa od poniesionej szkody. Zdaniem Sądu w takim właśnie rozumieniu koszty i wydatki poniesione w następstwie zdarzenia wyrządzającego szkodę mogą być uznane za jedną z postaci szkody rzeczywistej, natomiast ocena, czy są one objęte odszkodowaniem przysługującym od ubezpieczyciela z tytułu umowy odpowiedzialności cywilnej musi być dokonana przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności sprawy, a w

szczegółności zależy od ustalenia, czy zachodzi adekwatny związek przyczynowy pomiędzy poniesieniem tych kosztów i wydatków a wypadkiem, a także czy ich poniesienie było obiektywnie uzasadnione i konieczne (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 18.05.2004 r., sygn. III CZP 24/04).

W ocenie Sądu holowanie, parkowanie uszkodzonego pojazdu na parkingu strzeżonym płatnym i najem pojazdu zastępczego niewątpliwie pozostają w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem drogowym (art. 361 § 1 kc), a ich poniesienie w okolicznościach niniejszej sprawy uznać można za obiektywnie uzasadnione i konieczne. Pojazd doznał, jak się ostatecznie okazało, szkody całkowitej i nie można się było nim poruszać.

Parkowanie uszkodzonego pojazdu może mieć sens ekonomiczny, gdy oczekuje się na naprawę, oględziny i kosztorys naprawy. Należy ocenić jako prawidłowe zachowanie się osoby, która obowiązana jest zabezpieczyć uszkodzony pojazd i zapobiegać zwiększeniu szkody (art. 16 ust.2 cyt. ustawy z 2003r.). Rezygnacja z usług parkingowych i pozostawienie samochodu w miejscu niestrzeżonym mogłaby prowadzić do powiększenia rozmiaru szkód}. Nie sposób wykluczyć, że pozostawiony bez ochrony samochód mógłby zostać utracony lub rozgrabiony, co przewyższyłoby koszty jego parkowania na parkingu strzeżonym płatnym do czasu jego naprawy. Brak w aktach sprawy dowodów na to, by poszkodowany dysponował miejscem parkingowym umożliwiającym bezpłatne, ale i bezpieczne przechowywanie uszkodzonego pojazdu. Wybór miejsca przechowywania należał zatem do poszkodowanego.

Okres parkowania był usprawiedliwiony okolicznościami sprawy i pokrywa się z czasem, w jakim poszkodowany korzystał z auta zastępczego.

Samochód zastępczy był poszkodowanemu niezbędny do celów prywatnych', a okres najmu odpowiada wskazaniom doświadczenia życiowego - aż do 24 sierpnia nie było pewności, czy pozwany zdecyduje o likwidacji poprzez naprawę czy też dokona kwalifikacji jako szkodę całkowitą. Przyjęty 7 dniowy okres na zagospodarowanie wraku również wydaje się rozsądny, zwłaszcza w okresie urlopowym.

Przyjęta przez powodów ryczałtowa stawka za holowanie nie odbiega, jak wynika z opinii biegłego, od stawek stosowanych przez inne firmy na terenie Miasta P., stąd odszkodowanie w tym zakresie zostało ustalone zgodnie z danymi zawartymi w fakturze - zasądzeniu podlegała kwota uzupełniająca już spełnione świadczenie tj. 492- 153.75 = 338,25zł.

Stawka za parkowanie była tylko nieznacznie zawyżona. Sąd zasądził kwotę wynikającą z wyliczenia: 36 zł (maksymalna stawka zidentyfikowana przez biegłego jako funkcjonująca na rynku) x 26 dni = 936 zł minus wypłacone 520zł = 416 zł.

Sąd nie uwzględnił w żadnej części natomiast żądania zapłaty kwoty 200 zł tytułem kosztów przygotowania pojazdu do oględzin. Strona powodowa nawet nie sprecyzowała, jakie konkretnie miałyby to być czynności, ograniczając się do ogólnikowego twierdzenia, że trzeba było rozebrać wierzchnie elementy pokrycia (jakie?), nic też nie wskazuje, by oględziny były nadzwyczaj skomplikowane, wymagające niestandardowych czynności. Twierdzony koszt jest zatem nieweryfikowalny. Przede wszystkim jednak Sąd stwierdza, że nawet zakładając, że elementy karoserii trzeba było zdjąć, to rzekomy koszt tej czynności nie jawi się jako pozostający w adekwatnym związku przyczynowym. Wynika on z tego, że doszło do cesji wierzytelności -przeprowadzenie oględzin i tak musiałby zapewnić ubezpieczyciel, więc gdyby sam poszkodowany przedstawił pojazd w tym celu, nie zostałby obciążony żadnymi kosztami. Specyfika niniejszej i podobnych spraw polega na tym, że powód dochodzący roszczeń swoją własną działalnością zarobkową generuje koszty, których następnie domaga się kompensaty jako szkody. Dlatego Sąd nie przyjmuje ich bezkrytycznie. Nie można tracić z pola widzenia, że poniesione przez siebie w tym zakresie koszty stoma powodowa wylicza wyłącznie na podstawie faktury - a faktury te stanowią dokumenty prywatne w rozumieniu art. 245 k.p.c. W przypadku uznania ich za wiarygodny dowód oznacza to, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Przedmiotowe faktury należy potraktować zatem jako część argumentacji powoda, ewentualnie jedynie jako dowód z dokumentu prywatnego, z którym można łączyć w/w domniemanie. Dokumenty te nie korzystają natomiast z domniemania zgodności z prawdą zawartych w nich twierdzeń. W żadnym zaś razie nie przekładają się one na

wysokość szkody. Dowód z dokumentu prywatnego jest samodzielnym środkiem dowodowym, którego moc sąd ocenia według ogólnych zasad określonych w art. 233 § 1 k.p.c.

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego za szkody powstałe w związku z ruchem tego pojazdu obejmuje także odpowiedzialność ubezpieczonego z tytułu odsetek za opóźnienie świadczenia (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 31 marca 1992 r., III CZP 12/92). W sytuacji, gdy dłużnik opóźnia się z zaplaceniem odszkodowania wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia (art. 481 § 1 KC). Jedną z podstawowych zasad prawa cywilnego jest, iż dłużnik popada w opóźnienie, jeżeli nie spełnia świadczenia w terminie, w którym stało się ono wymagalne. Termin wymagalności świadczeń przysługujących poszkodowanemu od zakładu ubezpieczeń z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów określa art. 14 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. 2003r. Nr 124 poz. 1152 z późn. zm.). Jest to termin 30 dni od dnia otrzymania przez zakład ubezpieczeń zawiadomienia o szkodzie (ust.1). Natomiast w przypadku, gdyby wyjaśnienie w terminie, o którym mowa w ust. 1.

okoliczności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe, nie później jednak niż w terminie 90 dni od dnia złożenia zawiadomienia o szkodzie, chyba że ustalenie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania zależy od toczącego się postępowania karnego lub cywilnego (ust.2). Na gruncie rozpoznawanej sprawy szkoda mogła i powinna ulec całkowitej likwidacji najpóźniej do dnia 24 września 2015r.

O kosztach postępowania Sąd I instancji orzekł w punkcie III wyroku na podstawie 98 § 1 k.p.c. oraz art. 100 k.p.c., rozkładając je w proporcji do stopnia uwzględnienia roszczeń (754, 25 stanowi. 47 % z kwoty 1617,25). Koszty strony powodowej : 81 zł opłaty od pozwu. 1217 koszty zastępstwa, strony pozwanej - koszty zastępstwa 1217zł. Sąd do wyliczeń błędnie przyjął kwotę po 600zł po każdej ze stron uiszczonej na biegłego - a powinna być przyjęta kwota faktycznie wykorzystana i niepodlegająca zwrotowi przez sąd.

Zatem poprawne wyliczenie to :

Powód: $1217+81+410,32 =$ poniesione koszty 1708,32

Pozwany : $1217+ 236,13 \text{ zł} =$ poniesione koszty do 1436,13

Łącznie: 3164,45zł, z czego powodowie winni ponieść 53 %- 1675, 56zł, zatem to pozwany winien zwrócić powodowi kwotę 31,16zł. W razie wyniesienia zażalenia Sąd uwzględni je jako oczywiście uzasadnione.

Pkt. IV. Strony uiściły po 600zł zaliczek na biegłego. Koszt opinii wyniósł 774,20zł. (k.90+126). Przyjmując, wg proporcji jak wyżej, że koszt ten obciążał strony - powoda do 410, 32 zł, a pozwanego do 363, 87zł, zwrócono odpowiednią część zaliczek (600 - 410, 32= 189,68zł i 600-363, 87 zł = 236,13)

I-I SSR E. Nerga-Kujawa